

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
КЗ КОР «БЦ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ

Інна ПИЛИПЕНКО

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З БІОЛОГІЇ
на спеціальність І5 Медсестринство
для абітурієнтів з базовою середньою освітою
до КЗ КОР «БЦ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
у 2026 р.

РОЗГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні ЦК
природничо-наукових дисциплін
Протокол № Р від 04.03. 2026
Голова ЦК

 Людмила ПОНОМАРЕНКО

м. Біла Церква
2026

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ З БІОЛОГІЇ
ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ
НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Пояснювальна записка

Програму до вступних випробувань складено відповідно до Навчальної програми для загальноосвітніх навчальних закладів «БІОЛОГІЯ 6– 9 класи», затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

Програму розроблено на підставі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392) з урахуванням Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20. 04. 2011 № 462) та відповідно до положень «Концепції Нової української школи» (2016 р.).

Зміст програми співбесіди з біології поділено на тематичні блоки відповідно до ключових елементів змісту навчальних програм з біології для учнів закладів загальної середньої освіти. Розділи поділено на теми, в яких визначено зміст та обсяг вимог до результатів навчання і предметних умінь. Програма для співбесіди з біології орієнтується на оволодіння абітурієнтами предметними вміннями та досягнення ними певних результатів навчання щодо методів наукового пізнання; основних положень біологічних законів, правил, теорій, закономірностей, гіпотез; сутності біологічних процесів і явищ; будови і ознак біологічних об'єктів; сучасної біологічної термінології і символіки; умінь: пояснювати, встановлювати зв'язки, складати схему і отримувати інформацію з табличних даних і графічних зображень, розпізнавати біологічні об'єкти по їх зображенню, класифікувати, аналізувати, порівнювати, робити висновки, використовувати знання у повсякденному житті (обґрунтовувати правила поведінки у навколишньому середовищі, заходи профілактики захворювань, способи надання домедичної допомоги).

Абітурієнти повинні знати основні біологічні закономірності та наукові факти, що складають невід'ємну частину біологічної підготовки абітурієнтів і є необхідними для:

- ✓ наукового пояснення процесів та явищ, які відбуваються в природі;
- ✓ розкриття системи знань про живу природу;
- ✓ характеристики біосистем різних рівнів організації життя;
- ✓ визначення методів пізнання природи, характеристики будови та процесів життєдіяльності організму людини;
- ✓ пояснення гігієнічних норм та правил поведінки людини, які покладені в основу здорового способу життя.

Абітурієнти повинні мати знання про:

- ✓ живу природу як ієрархія біосистем різних рівнів організації життя;
- ✓ основні сполуки живих систем, їх зв'язки між будовою, властивостями та біологічними функціями;
- ✓ будову та функції основних компонентів еукаріотичної та прокаріотичної клітини;
- ✓ клітину як біологічну систему і структурно-функціональну одиницю живого;
- ✓ будову та життєдіяльність організмів різних царств живої природи;
- ✓ особливості індивідуального та історичного розвитку живих організмів;
- ✓ структуру та функціонування екологічних систем та їх зміни під впливом діяльності людини;
- ✓ механізми і напрямки еволюційного процесу;
- ✓ систему органічного світу.

Абітурієнти повинні вміти:

- ✓ характеризувати рівні організації живої природи;
- ✓ визначати основні властивості живих систем;
- ✓ пояснювати функціональні зв'язки органел, завдяки яким досягається цілісність клітини;
- ✓ виявляти риси подібності та відмінності між царствами живої природи, прокариотичними та еукариотичними організмами;
- ✓ визначати систематичне положення живого організму;
- ✓ складати загальну характеристику основних систематичних груп живих організмів;
- ✓ характеризувати особливості будови та функціонування живих організмів уз в'язку із способом життя;
- ✓ аналізувати основні риси адаптацій живих організмів до певних середовищ існування;
- ✓ характеризувати особливості будови та функціонування систем організму людини, основні види та принципи їх регуляції;
- ✓ розкривати ознаки життя на популяційно-видовому, екосистемному та біосферному рівнях;
- ✓ розв'язувати елементарні генетичні задачі.

Зміст програми

6 клас

Вступ

Біологія — наука про життя. Основні властивості живого. Науки, що вивчають життя. Різноманітність життя (на прикладах представників основних груп живої природи).

Поняття про віруси.

Методи біологічних досліджень організмів.

Тема 1. Клітина

Клітина — одиниця живого. Збільшувальні прилади (лупа, мікроскопи). Історія вивчення клітини. Загальний план будови клітини.

Будова рослинної і тваринної клітини.

Основні властивості клітини (ріст, поділ, обмін з навколишнім середовищем).

Основні положення клітинної теорії.

Тема 2. Одноклітинні організми. Перехід до багатоклітинності

Бактерії — найменші одноклітинні організми.

Одноклітинні організми (на прикладі хламідомонади, представників діатомових водоростей, евглени, амеби, інфузорії).

Приклади представників одноклітинних. Паразитичні одноклітинні організми.

Середовища існування одноклітинних організмів, їхні процеси життєдіяльності, особливості будови, роль у природі та житті людини.

Колоніальні організми, перехід до багатоклітинності (губки, ульва).

Тема 3. Рослини

Рослина — живий організм.

Фотосинтез як характерна особливість рослин, живлення, дихання, рухи рослин.

Будова рослини. Тканини рослин. Органи рослин.

Корінь, пагін: будова та основні функції.

Різноманітність і видозміни вегетативних органів.

Розмноження рослин: статеве та нестатеве. Вегетативне розмноження рослин.

Квітка. Суцвіття. Запилення. Запліднення.

Насінина. Плід. Способи поширення.

Тема 4. Різноманітність рослин

Способи класифікації рослин (за середовищем існування, будовою, розмноженням, тощо).

Водорості (зелені, бурі, червоні).

Мохи.

Папороті, хвощі, плауни.

Голонасінні.

Покритонасінні (Квіткові).

Екологічні групи рослин (за відношенням до світла, води, температури).

Життєві форми рослин.

Рослинні угруповання.

Значення рослин для існування життя на планеті Земля.

Значення рослин для людини.

Тема 5. Гриби

Особливості живлення, життєдіяльності та будови грибів: грибна клітина, грибниця, плодове тіло.

Розмноження та поширення грибів.

Групи грибів: симбіотичні — мікоризоутворюючі шапинкові гриби; лишайники; сапротрофні — цвільові гриби, дріжджі; паразитичні (на прикладі трутовиків і збудників мікозів людини).

Значення грибів у природі та житті людини.

Будова та життєдіяльність організмів.

Тема 1. Організм людини як біологічна система

7 клас

Вступ

Основні відмінності тварин від рослин та грибів. Особливості живлення тварин.

Будова тварин: клітини, тканини, органи та системи органів.

Тема 1. Різноманітність тварин

Способи класифікації тварин (за середовищем існування, способом пересування, способом життя тощо).

Кишковопорожнинні. Кільчасті черви. Членистоногі: Ракоподібні,

Павукоподібні, Комахи. Моллюски.

Паразитичні безхребетні тварини.

Риби. Амфібії. Рептилії. Птахи. Ссавці.

Тема 2. Процеси життєдіяльності тварин

Живлення і травлення. Особливості обміну речовин гетеротрофного організму. Різноманітність травних систем.

Дихання та газообмін у тварин. Органи дихання, їх різноманітність. Значення процесів дихання.

Транспорт речовин у тварин. Незамкнена та замкнена кровоносні системи. Кров, її основні функції.

Виділення, його значення для організму. Органи виділення тварин.

Опора і рух. Види скелета. Значення опорно-рухової системи. Два типи симетрії як відображення способу життя. Способи пересування тварин.

Покриви тіла тварин, їх різноманітність та функції.

Органи чуття, їх значення.

Нервова система, її значення, розвиток у різних тварин.

Розмноження та його значення. Форми розмноження тварин. Статеві клітини та запліднення.

Розвиток тварин (з перетворенням та без перетворення). Періоди та тривалість життя тварин.

Тема 3. Поведінка тварин

Поведінка тварин, методи її вивчення.

Вроджена і набута поведінка. Способи орієнтування тварин. Хомінг. Міграції тварин. Форми поведінки тварин: дослідницька, харчова, захисна, гігієнічна, репродуктивна (пошук партнерів, батьківська поведінка та турбота про потомство), територіальна, соціальна. Типи угруповань тварин за К. Лоренцем. Ієрархія у групі. Комунікація тварин. Використання тваринами знарядь праці. Елементарна розумова діяльність. Еволюція поведінки тварин, її пристосувальне значення.

Тема 4. Організми і середовище існування

Поняття про екосистему та чинники середовища.

Ланцюги живлення. Кругообіг речовин і потік енергії в екосистемі.

Співіснування організмів в угрупованнях. Вплив людини та її діяльності на екосистеми. Екологічна етика.

Природоохоронні території.

Червона книга України.

Подібність у будові та проявах життєдіяльності рослин, бактерій, грибів, тварин — свідчення єдності живої природи

8 клас

Вступ

Біосоціальна природа людини.

Науки, що вивчають людину. Методи дослідження організму людини.

Значення знань про людину для збереження її здоров'я.

Тема 1. Організм людини як біологічна система

Організм людини як біологічна система

Різноманітність клітин організму людини. Тканини. Органи. Фізіологічні системи.

Поняття про механізми регуляції.

Нервова регуляція. Нейрон. Рефлекс. Рефлекторна дуга.

Гуморальна регуляція. Поняття про гормони.

Імунна регуляція.

Тема 2. Опора та рух

Значення опорно-рухової системи, її будова та функції. Кістки, хрящі.

Огляд будови скелета. З'єднання кісток.

Функції та будова скелетних м'язів. Робота м'язів. Втома м'язів. Основні групи скелетних м'язів.

Розвиток опорно-рухової системи людини з віком.

Надання першої допомоги при ушкодженнях опорно-рухової системи.

Профілактика порушень опорно-рухової системи.

Тема 3. Обмін речовин та перетворення енергії в організмі

Обмін речовин та перетворення енергії в організмі людини — основна властивість живого.

Харчування й обмін речовин.

Їжа та її компоненти. Склад харчових продуктів. Значення компонентів харчових продуктів.

Харчові та енергетичні потреби людини.

Тема 4. Травлення

Значення травлення. Система органів травлення.

Процес травлення: ковтання, перистальтика, всмоктування.

Регуляція травлення.

Харчові розлади та їх запобігання.

Тема 5. Дихання

Значення дихання. Система органів дихання.

Газообмін у легенях і тканинах. Дихальні рухи.

Нейрогуморальна регуляція дихальних рухів.

Профілактика захворювань дихальної системи.

Тема 6. Транспорт речовин

Внутрішнє середовище організму. Поняття про гомеостаз. Кров, її склад та функції. Лімфа.

Зсідання крові. Групи крові та переливання крові.

Імунна система. Імунітет. Специфічний і неспецифічний імунітет. Імунізація.

Алергія. СНІД.

Система кровообігу.

Серце: будова та функції. Робота серця.

Будова та функції кровоносних судин. Рух крові. Кровотечі.

Серцево-судинні хвороби та їх профілактика.

Тема 7. Виділення. Терморегуляція

Виділення — важливий етап обміну речовин. Будова та функції сечовидільної системи.

Захворювання нирок та їх профілактика.

Значення і будова шкіри. Терморегуляція.

Перша допомога при термічних пошкодженнях шкіри (опіки, обмороження), тепловому та сонячному ударі.

Захворювання шкіри та їх профілактика.

Тема 8. Зв'язок організму людини із зовнішнім середовищем

Будова нервової системи. Центральна і периферична нервова система людини.

.Спинний мозок.

Головний мозок.

Поняття про соматичну нервову систему. Вегетативна нервова система.

Профілактика захворювань нервової системи.

Тема 9. Зв'язок організму людини із зовнішнім середовищем. сенсорні системи

Загальна характеристика сенсорних систем, їхня будова.

Зорова сенсорна система. Око. Гігієна зору.

Слухова сенсорна система. Вуха. Гігієна слуху.

Сенсорні системи смаку, нюху, рівноваги, руху, дотику, температури, болю.

Тема 10. Вища нервова ДІЯЛЬНІСТЬ

Поняття про вищу нервову діяльність і її основні типи.

Умовні та безумовні рефлекси. Інстинкти.

Мова. Навчання та пам'ять. Мислення та свідомість.

Сон. Біоритми.

Тема 11. Ендокринна система

Ендокринна система. Залози внутрішньої та змішаної секреції. Профілактика захворювань ендокринної системи.

Взаємодія регуляторних систем.

Тема 12. Розмноження та розвиток людини

Будова та функції репродуктивної системи. Статеві клітини. Запліднення. Менструальний цикл.

Вагітність. Ембріональний період розвитку людини. Плацента, її функції.

Постембріональний розвиток людини.

Репродуктивне здоров'я.

Цілісність організму людини. Взаємодія регуляторних систем організму.

9 клас

Вступ

Біологія як наука. Предмет біології. Основні галузі біології та її місце серед інших наук. Рівні організації біологічних систем. Основні методи біологічних досліджень

Тема 1. Хімічний склад клітини

Вода та її основні фізико-хімічні властивості. Інші неорганічні сполуки. Органічні молекули.

Вуглеводи та ліпіди.

Поняття про біологічні макромолекули – біополімери.

Білки, їхня структурна організація та основні функції.

Ферменти, їхня роль у клітині.

Нуклеїнові кислоти. Роль нуклеїнових кислот як носія спадкової інформації.

АТФ.

Тема 2. Структура клітини (орієнтовно 6 год)

Методи дослідження клітин. Типи мікроскопії.

Структура еукаріотичної клітини: клітинна мембрана, цитоплазма та основні клітинні органели.

Ядро, його структурна організація та функції.

Типи клітин та їхня порівняльна характеристика: прокаріотична та еукаріотична клітина, рослинна та тваринна клітина.

Тема 3. Принципи функціонування клітини

Обмін речовин та енергії.

Основні шляхи розщеплення органічних речовин в живих організмах.

Клітинне дихання. Біохімічні механізми дихання.

Фотосинтез: світлова та темнова фаза. Хемосинтез.

Базові принципи синтетичних процесів у клітинах та організмах

Тема 4. Збереження та реалізація спадкової інформації

Гени та геноми. Будова генів та основні компоненти геномів про- та еукаріотів.

Транскрипція.

Основні типи РНК.

Генетичний код. Біосинтез білка.

Подвоєння ДНК; репарація пошкоджень ДНК.

Поділ клітин: клітинний цикл, мітоз. Мейоз. Рекомбінація ДНК.

Статеві клітини та запліднення. Етапи індивідуального розвитку.

Тема 5. Закономірності успадкування ознак

Класичні методи генетичних досліджень. Генотип та фенотип. Алелі. Закони Менделя.

Ознака як результат взаємодії генів. Поняття про зчеплення генів і кросинговер.

Генетика статі й успадкування, зчеплене зі статтю.

Форми мінливості.

Мутації: види мутацій, причини та наслідки мутацій.

Спадкові захворювання людини. Генетичне консультування.

Сучасні методи молекулярної генетики.

Тема 6. Еволюція органічного світу (орієнтовно 7 год)

Популяції живих організмів та їх основні характеристики.

Еволюційні фактори. Механізми первинних еволюційних змін.

Механізми видоутворення.

Розвиток еволюційних поглядів. Теорія Ч. Дарвіна.

Роль палеонтології, молекулярної генетики в обґрунтуванні теорії еволюції.

Еволюція людини. Етапи еволюції людини.

Світоглядні та наукові погляди на походження та історичний розвиток життя

Тема 7. Біорізноманіття (розглядається опційно, орієнтовно 4 год)

Основи еволюційної філогенії та систематики.

Основні групи організмів: бактерії, археї, еукаріоти. Неклітинні форми життя: віруси.
Огляд основних еукаріотичних таксонів

Тема 8. Надорганізмові біологічні системи

Екосистема. Різноманітність екосистем.

Харчові зв'язки, потоки енергії та колообіг речовин в екосистемах.

Біотичні, абіотичні та антропічні (антропогенні, техногенні) фактори.

Стабільність екосистем та причини її порушення.

Біосфера як цілісна система.

Захист і збереження біосфери, основні заходи щодо охорони навколишнього середовища.

Тема 9. Біологія як основа біотехнології та медицини

Поняття про селекцію. Введення в культуру рослин. Методи селекції рослин. Одомашнення тварин. Методи селекції тварин. Огляд традиційних біотехнологій. Основи генетичної та клітинної інженерії. Роль генетичної інженерії в сучасних біотехнологіях і медицині. Генетично модифіковані організми

Основні загальні властивості живих систем

Абітурієнтська програма:

- знати особливості будови та принципів функціонування клітини, прокаріоти, грибка, рослини, тварин та людини;
- розуміти основні поняття, законів еволюції і знати про еволюційну будову життя і виникнення організмів;
- застосовувати знання про час походження біологічних класів і еволюцію;
- знати принципи структури та функціонування біологічних систем, їх індивідуальний та історичний розвиток, взаємозв'язок між організмом та середовищем;
- уміти аналізувати, порівнювати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати і об'єктивувати причинно-наслідкові зв'язки у біологічних системах;
- характеризувати розвиток висхідного процесу та основні етапи еволюційної теорії еволюції;
- аналізувати і розкривати закономірності живої природи;
- пояснювати загальні властивості живих систем та керування розвитком біосфери;
- розуміти єдність органічного світу
- уміти розв'язувати завдання з генетики цих груп організмів.

На сесійному з абітурієнтам відведено 15-20 завдань та 10-15 завдань на відкритому. За кожну правильну відповідь на завдання абітурієнт отримує від 1 до 25 балів.

Кількість балів	Вимоги до абітурієнта
20-25	Абітурієнт має глибокі знання з сфери знання з теми, використовуючи первісний і/або новітні наукові методи. Має уявлення про будову організму на клітинному, молекулярному, органічному, системному і функціональному рівнях. Буде здатний: жити, охороняти, розкривати, використовувати знання з теми.
15-20	Абітурієнт має глибокі знання з теми, уміє застосовувати їх, але жодні з них не використовувати, створює зв'язок в функціональній мережі.
10-15	Абітурієнт має глибокі знання з теми, але уявлення про організм і функції не повністю розкриті і/або не повністю у біологічній сфері знання з теми.
5-10	Абітурієнт має глибокі знання з теми, але не повністю розкриті знання з теми, не повністю розкриті знання з теми, не повністю розкриті знання з теми.
1-4	Абітурієнт має глибокі знання з теми, але не повністю розкриті знання з теми, не повністю розкриті знання з теми, не повністю розкриті знання з теми.

**Вимоги та критерії оцінювання
знань абітурієнтів
при складанні співбесіди з біології
на спеціальність І5 Медсестринство (з базовою середньою освітою)
до КЗ КОР «БЦ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
у 2026 р.**

Співбесіда до КЗ КОР «БЦ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ» з предмету біологія проходить у вигляді усної відповіді.

Для проведення співбесіди з біології підготовлені білети по чотири запитання в кожному, що складені на основі програми співбесіди з біології для абітурієнтів на основі базової середньої освіти, що відповідають Навчальній програмі для загальноосвітніх навчальних закладів «БІОЛОГІЯ 6–9 класи».

Абітурієнти повинні:

- знати особливості будови та процесів життєдіяльності вірусів, прокариот, грибів, рослин, тварин та людини;
- розуміти основні поняття, закономірності і закони, що стосуються будови, життя і розвитку організмів;
- застосовувати знання під час поясненні біологічних явищ і процесів;
- знати принципи структури та функціонування біологічних систем, їх індивідуальний та історичний розвиток, взаємозв'язок між організмами та середовищем;
- уміти виявляти, порівнювати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати і обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки у біологічних системах;
- характеризувати розвиток еволюційного вчення та основні положення синтетичної теорії еволюції;
- аналізувати і розкривати закономірності живої природи;
- пояснювати загальні властивості живих систем та перспективи розвитку біосфери;
- розуміти єдність органічного світу;
- уміти розв'язувати задачі з генетики «на групи крові».

На співбесіду з абітурієнтом відведено 15-20 хвилин та 10-15 хвилин на підготовку.
За кожну правильну відповідь на завдання абітурієнт одержує від 1 до 25 балів.

Кількість балів	Вимоги до абітурієнта
20-25	Абітурієнт має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Має уявлення про будову організмів на клітинному, тканинному, органному, системному і організменному рівнях. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
15-19	Абітурієнт має міцні ґрунтовні знання, уміє застосовувати їх, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
10-14	Абітурієнт знає основний зміст теми, має уявлення про організацію і використання сучасних технологій і нових методів у біології, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами.
5-9	Абітурієнт має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
1-4	Абітурієнт має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний

	матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
«незадовільно»	Абітурієнт повністю не знає програмного матеріалу, відмовляється відповідати.

За результатами якої виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100-200 або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»), тобто менше 100 балів.

Увага!

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно відповівши на всі запитання співбесіди з біології – **200**.

1. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
2. Додаток з біології для абітурієнтів та студентів. Київ: Центр тестування, 2021.
3. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
4. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
5. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
6. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
7. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
8. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
9. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
10. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
11. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
12. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
13. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
14. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
15. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
16. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
17. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
18. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
19. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.
20. Біологія. Програма для абітурієнтів та студентів до ЗНО. Київ: Центр тестування, 2021.

Джерела для підготовки співбесіди з біології

1. <https://zno.osvita.ua/biology/>
2. Соболь В. ЗНО 2024 Біологія. Довідник + тести. Абетка. 2023.
3. Тагліна О.В. Біологія. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Підготовка до ЗНО. Ранок, 2021
4. Соболь В. Повний курс біології. Структурований довідник для підготовки до ЗНО та ДПА
5. Іван Барна. Біологія. Комплексна підготовка до ЗНО. Підручники і посібники, 2022
6. Повний курс біології. Структурований довідник для підготовки до ЗНО та ДПА. Соболь В. І. Абетка, 2020
7. Біологія. Довідник для абітурієнтів та школярів до ЗНО: Біда О. Літера
8. Довідник з біології для абітурієнтів та школярів. Підготовка до ДПА та ЗНО О.А. /Біда, С.І. Дерій, Л.М. Ілюха, Л.І. Прокопенко. Літера
9. Збірник задач. Загальна біологія | Барна І.
10. Готуємося до зовнішнього незалежного оцінювання. Збірник графічних тестових завдань з біології.
11. Зайцева О. А. Біологія у визначеннях, таблицях і схемах 6-11 клас. «Рятівник» до ЗНО: Харків: Ранок. 2021. 128 с.
12. Підручник з Біології. 9 клас. Соболь В. І. - Нова програма
13. Біологія. 9 клас. Андерсон О. А.
14. Підручник з Біології. 8 клас. Соболь В. І. - Нова програма
15. Підручник з Біології. 8 клас. Матяш Н. Ю. - Нова програма
16. Біологія. 8 клас. Костильов О. В.
17. Підручник з Біології. 7 клас. Соболь В. І. - Нова програма
18. Загальна біологія. Збірник задач. Іван Барна
19. Крок до ВНЗ. Біологія. Довідник
20. Біологія. Комплексна підготовка до ЗНО і ДПА. Барна І.